

O C E N A

rozprawy doktorskiej lekarza Joanny Dołowy

„Porównanie obrazowania metodą radiografii konwencjonalnej i tomografii komputerowej w ocenie wgajania wszczepów kostnych na materiale zwierzęcym. Praca doświadczalna.”

Ostatnie dekady przyniosły wiele doniosłych odkryć w implantologii, w której znalazły zastosowanie najnowsze osiągnięcia z dziedzin inżynierii medycznej, materiałowej i technologicznej. Dzięki dynamicznemu rozwojowi obecnie odgrywa ona ogromną rolę w medycynie, a biomateriały są masowo wykorzystywane w wielu dyscyplinach zabiegowych. Podstawową zasadą funkcjonowania implantów jest prawidłowe zrastanie się z tkankami i funkcjonowanie w żywym organizmie, dlatego uważam, że temat podjęty przez lekarza Joannę Dołowy w niniejszej rozprawie doktorskiej jest niezwykle ważny i aktualny, tak pod względem poznawczym, jak i klinicznym.

Rozprawa przedstawiona do oceny jest wydrukiem komputerowym, liczy 65 stron, ma 6 tabel, 21 rycin, 6 wykresów. Posiada konstrukcję typową dla prac doktorskich i składa się z 13 podstawowych części tj. wstępu, części teoretycznej, celu i złożeń pracy, części doświadczalnej obejmującej materiał i metodę, wyników, dyskusji, wniosków, streszczenia w języku polskim i w języku angielskim, spisu tabel, wykresów, rycin oraz wykazu piśmiennictwa. Znakomitym ułatwieniem dla czytelnika jest umieszczenie na początku pracy szczegółowego wykazu używanych skrótów.

W części teoretycznej Doktorantka logicznie, spójnie i kompetentnie wprowadza czytelnika w problematykę rozprawy, przedstawiając zagadnienia obrazowania radiologicznego oraz podstawy implantologii. Już ten pierwszy rozdział ukazuje doktorantkę jako dobrze zorientowaną w zagadnieniach poruszanych w rozprawie, doskonale znającą literaturę przedmiotu.

W kolejnym rozdziale, w oparciu o omówione we wstępie przesłanki, Autorka przedstawiła cel pracy, którym jest określenie wartości diagnostycznej badania radiografii konwencjonalnej, wykonanego za pomocą aparatu mammograficznego oraz badania tomografii komputerowej w ocenie konsolidacji wszczepionych implantów z tkanką kostną, na materiale zwierzęcym, oraz porównanie obu metod obrazowania.

W rozdziale „Część doświadczalna” zawierającym materiał i metodę opisano sposób przygotowania 31 zakwalifikowanych do analizy preparatów z grupy 20 królików. W dalszej części tego rozdziału przedstawiono metody obrazowania radiologicznego oraz nie budzącą zastrzeżeń metodykę oceny wyników i analizy statystycznej. W rozdziale tym umieszczono ryciny ilustrujące przykłady badań diagnostycznych, zestawiając obrazy radiologii konwencjonalnej i tomografii komputerowej tych samych preparatów, co pozwoliło na przykładowe przedstawienie różnic w wizualizacji cech określających gojenie tkanki kostnej.

W kolejnym rozdziale bardzo rzeczowo i wyczerpująco opracowano wyniki badań w formie opisowej oraz w wykresach i tabelach oraz poddano je analizie statystycznej. Każdą z badanych cech wygajania przeanalizowano osobno oraz dokonano zestawień zbiorczych, kończąc przejrzystym zestawieniem pokazującym wyższość metody tomografii komputerowej.

Również dyskusja stanowi bardzo wartościową część pracy. Doktorantka omawia w niej własne wyniki umiejętnie konfrontując je z opublikowanymi danymi literaturowymi. Szkoda tylko, że Autorka nie próbuje wyjaśnić z jakiego powodu w jednym parametrze radiodiagnostyka konwencjonalna ma wyższą czułość w stosunku do tomografii.

Wnioski w liczbie sześciu sformułowane na podstawie wyników rozprawy odpowiadają postawionym celom pracy i są w pełni uzasadnione.

Piśmiennictwo obejmuje 62 pozycje i jest trafnie dobrane i przytoczone.

Streszczenie w języku polskim oraz jego tłumaczenie na język angielski właściwie prezentują najważniejsze zagadnienia poruszane w rozprawie.

Uwagi recenzenta

Oceniana rozprawa doktorska nie budzi żadnych zastrzeżeń merytorycznych. Moje uwagi ograniczają się do wymienionych poniżej spostrzeżeń głównie o charakterze korektorskim i redakcyjnym.

1. Brakuje cytowania pozycji 12, 20 i związku z tym jest jedna pomyłka w kolejności cytowania.
2. Niepotrzebne cytowanie autorów na stronie 49 w dyskusji.
3. Brak uwzględnienia w piśmiennictwie cytowań internetowych.
4. Pomyłka w opisie liczby wypełnienia kanału kostnego kostniną.

5. Proponuję również: cytować ryciny i tabele w opisie wyników, oraz wyjaśnić dokładnie co znaczy przedstawiony na wykresach wynik niemiarodajny.
6. W tabeli 6 wyraz „więcej” proponuję zastąpić „ilością”.

Wymienione uwagi w żadnym stopniu nie wpływają na ogólną bardzo wysoką ocenę rozprawy. Dysertacja porusza niezwykle ważny, ciekawy naukowo i potrzebny praktycznie problem wartości diagnostycznej metod radiologicznych w ocenie konsolidacji wszczepionych implantów z tkanką kostną. Została zrealizowana z wykorzystaniem właściwych metod diagnostycznych, a jej warsztat opiera się na wiedzy Autora i współpracy z Zakładem Chirurgii Eksperymentalnej oraz Badania Biomateriałów Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Cel rozprawy został w pełni zrealizowany.

Praca spełnia wszystkie wymogi stawiane rozprawom doktorskim stąd też wnioskuję do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie lekarz Joanny Dołowy do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. **A. Falkowski**
specjalista radiolog
Szczecin, ul. Tomaszowska 22/23
1297144

